

	Országos Szakfelügyeleti Módszertani Központ Dr. Kivovics Péter egyetemi docens Országos Fogászati és Szájsebészeti Szakfelügyelet Levelezési cím: Semmelweis Egyetem Fogpótlástani Klinika 1088 Budapest, Szentkirályi utca 47. Tel.: +36-1-318-00-11, Fax: +36-1-317-52-70, Mobil: +36-20-825-03-15 E-mail: ofszsz@gmail.com , kivovics@hotmail.hu www.ofszsz.hu
--	--

Állásfoglalás

értelmi fogyatékosok fogászati- szájsebészeti ellátásának személyi és tárgyi feltételeiről

Az értelmi fogyatékos betegeket fogyatékoságuk szerint három fő csoportba soroljuk:

1. Enyhe értelmi fogyatékoság
2. Középsúlyos értelmi fogyatékoság
3. Súlyos értelmi fogyatékoság

Ad 1. Az egyes csoportba tartozó enyhe értelmi fogyatékosok fogászati-szájsebészeti kezelése nem tér el jelentősen az ép értelmű betegek kezelésétől. Az ellátás során előtérbe kell helyeznünk a fogászati prevenció munkát. A fogászati ellátás során az esetek jelentős részében nagyobb türelemre, több időre van szükség. Az esetek kis részében szükség lehet éber szedálásra.

Ad 2. A kettes csoportba tartozó középsúlyos értelmi fogyatékosok fogászati-szájsebészeti ellátása jelentős mértékben eltér az ép értelműek ellátásától. Már az igen fontos fogászati

prevenációs tevékenység is nehézségbe ütközik. A betegek többsége intézeti elhelyezett. A fogászati-szájsebészeti beavatkozások többségét éber szedálásban vagy az általános anesztézia valamilyen formájában tudjuk elvégezni.

Ad 3. A hármask csoportba tartozó súlyos értelmi fogyatékosok fogászati-szájsebészeti ellátása igen jelentős mértékben eltér az ép értelműek ellátásától. Csak passzív fogászati prevenációs tevékenység lehetséges. A betegek szinte kivétel nélkül intézeti elhelyezettek. A fogászati-szájsebészeti beavatkozások túlnyomó többségét éber szedálásban vagy az általános anesztézia valamilyen formájában tudjuk elvégezni.

Az ellátási struktúra fejlesztése két fő irányban lehetséges:

1. Az értelmi fogyatékosok fogászati-szájsebészeti ellátásának centralizálása
2. Az értelmi fogyatékosok fogászati-szájsebészeti ellátásának decentralizálása

Centralizálás esetén ki kell építeni azokat az ellátási centrumokat ahol az értelmi fogyatékosok megfelelő ellátásban részesülhetnek. Ez a szakemberek, eszközök, és nem utolsósorban az anyagi háttér biztosítását jelenti a kormányzati szervek részéről. Ezekben a centrumokban mind a sürgősségi, mind a szisztémás ellátás kivitelezhető. A centrumok megyeszékhelyeken történő elhelyezése lehetővé tenné az egyenlő hozzáférést. Ez a modell elfogadott az EU-s országok többségében.

Decentralizálás esetén a fogorvosi alapellátáshoz kellene asszociálni az értelmi fogyatékosok ellátását. Ez a megoldás sokkal kevésbé effektív, és lényegesen költségesebb.

Az országos fogászati és szájsebészeti szakfelügyelet a centralizációs modellt támogatja.

A jelenlegi helyzet a súlyos alulfinanszírozás miatt a nem kezelhető. Az Emberi Erőforrások Minisztériumának prioritásai között nem szerepel a fenti probléma megoldása.

Megoldási javaslat:

A Központi Stomatológiai Intézet új vezetése megtette az első lépéseket a probléma megoldására. Az Intézet konszolidálása és a Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Karához csatolása után megfelelő finanszírozás biztosítása esetén a Központi Stomatológiai Intézet képes kialakítani azt a működő modellt, mely mintaként szolgálhat megyei centrumok kiépítésére. Az első lépés forrásigénye 30-35 millió forint (a konszolidáción felül).

Az állásfoglalást Dr. Muzsik Béla osztályvezető (GYEMSZI), illetve Dr. Török Krisztina főigazgató asszony (GYEMSZI) kérésére készítettük.

Budapest, 2012. augusztus 12.

Dr. Kivovics Péter
Egyetemi Docens
Az Orvostudomány Kandidátusa
Országos Fogászati és Szájsebészeti Szakfelügyelő Főorvos
Olygofrénpedagógia-logopédia szakos gyógypedagógiai tanár